

THISTED KOMMUNE

Plan- og Miljøafdelingen

3. august 2023

SagsID.: 06.00.00-P28-2-18
Medarbejder: kkn

Afgørelse efter vandløbsloven til nedklassificering af vandløbet Stagstrup Å fra offentligt til privat vandløb

Vandløbsmyndigheden har udarbejdet en plan for omklassificering af vandløb i Thisted Kommune.

Planen er vedtaget politisk som en del af Thisted Kommunes revisionsplan for offentlige vandløb.

Af planen fremgår det, at Stagstrup Å opfylder planens kriterier for, at vandløbet fremadrettet skal være et privat vandløb, hvor vedligeholdelsespligten overgår fra det offentlige til bredejereren.

For at lette forståelsen for hvad omklassificeringen har af betydning for den enkelte bredejer, er der vedlagt en "Vejledning i vedligeholdelse af private vandløb" folder, som kan give svar på en række spørgsmål.

Du har i 2019 modtaget et parthøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Såfremt kommunen har modtaget høringssvar i høringsperioden, bliver det behandlet i denne afgørelse.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb, nedklassificerer Thisted Kommune som vandløbsmyndighed hermed Stagstrup Å en 3.073 meter lang strækning fra offentligt til privat vandløb (se kortbilag).

Vandløbets sidste vedligeholdelsestermin var fra 1. juni til 1. juli 2023. Vandløbet er vedligeholdt pr. 6. juni 2023.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. januar 2024, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet, jf. regulativets bestemmelser.
- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelsesforpligtigelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser og fremtidig vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse med dem (se evt. vedlagte vejledning).
- Såfremt der efter nedklassificeringen opstår strid lodsejerne imellem vedrørende vandløbets vedligeholdelse, vil vandløbsmyndigheden som udgangspunkt forholde sig til dimensioner og terminer beskrevet i nuværende regulativ for Stagstrup å, Snedsted å og Hørsted Mosekanal (Kommunevandløb nr. 4, 5 og 6, Thisted Kommune).
- Vandløbsstrækningens regulativ ophæves. Der gør dog opmærksom på, at vandløbet delvis ligger i okkerpotentielt område. Terminer og dimension å er angivet i nuværende regulativ for Stagstrup skal derfor overholdes, og vandløbet må ikke overuddybes eller vedligeholdes mere end hvad der er beskrevet i regulativet, af hensyn til at minimere okkerpåvirkningen af nedstrøms-beliggende vandløb.

Vandløbet er stadig omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 på de åbne strækninger. Det vil sige, at der ikke må ske tilstandsændring i vandløbet.

Baggrund

Thisted Kommune har som en konsekvens af de to kommunalreformer i 1970 og 2007 i dag overtaget administrationen, herunder vedligeholdelsespligten, af offentlige vandløb fra flere tidligere kommuner.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat.

Udgangspunktet bør være, at vandløbene klassificeres efter en række ens kriterier i kommunen. Desuden bør kommunen kun have vedligeholdelsespligten i de vandløb, som har offentlig interesse.

Thisted Kommune har derfor udarbejdet en plan for hvilke vandløb, der kan nedklassificeres i kommunen. I planen er der opstillet en række kriterier, som vil være udgangspunkt for en samlet vurdering af vandløbet.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Vandløb anlagt til særlige private formål.
2. Vandløbet tjener primært til afledning af vand fra private arealer uden væsentlig landbrugsmæssig interesse.
3. Vandløb der ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.
4. Rørlagte vandløb.
5. Små vandløb der kun berører få lodsejere.
6. Små vandløb med begrænset naturmæssig værdi.

På baggrund af de opstillede kriterier er der foretaget en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb. Ofte vil et vandløb falde ind under flere af ovennævnte kategorier, som styrker beslutningen om en nedklassificering.

Kommunalbestyrelsen i Thisted Kommune har i september 2018 godkendt, at forvaltningen for Teknik,

Erhverv og Beskæftigelse igangsætter arbejdet med at omklassificere vandløb i kommunen.

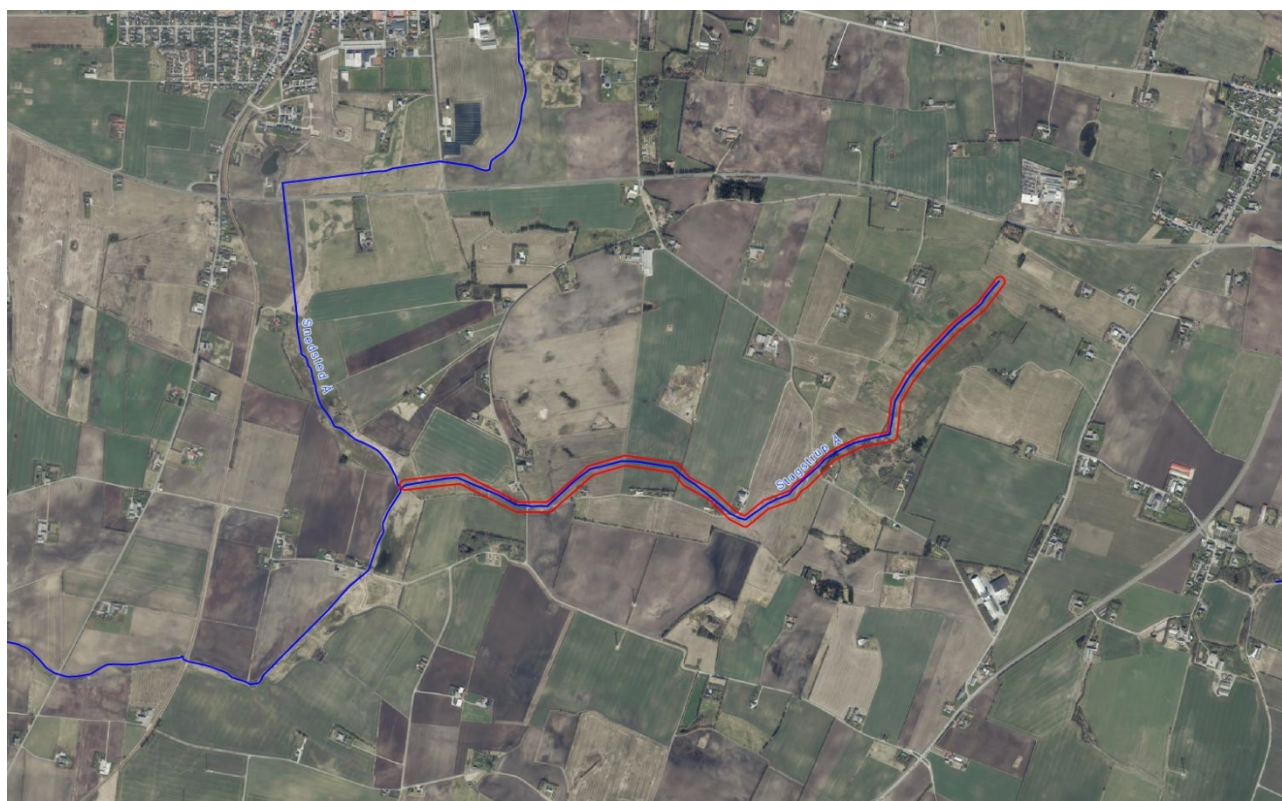
I Thisted Kommune har Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i august 2019 besluttet, at Stagstrup Å er ét af de offentlige vandløb, der skal nedklassificeres.

Redegørelse for, hvorfor Stagstrup Å nedklassificeres.

Stagstrup Å er et offentligt vandløb, der er rørlagt på størstedelen af dets udstrækning, hvilket vanskeliggør besigtigelse af forholdene for denne del af vandløbet.

Den totale længde på det offentlige vandløb er ifølge det gældende regulativ 3.073 m, hvoraf de 1.948 m er rørlagt, og 1.125 m er åbent vandløb. Den rørlagte del af vandløbet er rørlagt omkring 1950. Den rørlagte del af vandløbet ligger med et gennemsnitlig fald på 0,6 ‰. Den åbne del af vandløbet er opdelt i to. De åbne dele udgøres af toppen af vandløbet inden rørlægningen og en strækning nedstrøms Øland Bro Vej inden sammenløbet med Snedsted Å. På den sidstnævnte strækning er vandløbet målsat efter vandområdeplanerne til god økologisk tilstand og beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes er den øverste åbne vandløbsstrækning i Engkær også beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, men denne del er ikke målsat efter vandområdeplanerne. Vandløbet er blødbundet og vandet forholdsvis stillestående.

Den offentlige del af vandløbet starter i det nordvestlige hjørne af matr.nr. 13 Elsted By, Snedsted i skel til 10n Stagstrup By, Stagstrup og ender med udløbet i Snedsted Å. Stagstrup Å har 13 ejendomme, der er direkte bredejere til vandløbet. Disse er Stenbjergvej 82 Engkærbro 3, 9 Øland Bro Vej 1 og 1A, Uhrbrandsmindevej 7, 9, Møgelvej 0 og 21, Kågkil 0, Hørstedvej 12 samt Engkærbro. Det er politisk besluttet at rørlagte vandløb ikke bør være offentlige, og da der ifølge vandløbsloven ikke må

Oversigtskort

omklassificeres vandløb således, at der er beliggende offentlige vandløb opstrøms private strækninger inddrages også den øverste vandløbsstrækning. Vandløbets åbne dele vedligeholdelses 1 gang årligt 1. juni – 1. juli maskinelt, således at afvandingsinteresser tilgodeses. På den nederste åbne strækning har vandløbet ringe fald og vandet er forholdsvis stillestående.

Vandløbet afvander et opland på omkring 600 ha ifølge Scalgo.

Stagstrup Å indstilles til at blive nedklassificeret med baggrund i kriterie 4 "*Rørlagte vandløb*", 5 "*Små vandløb der kun berører få lodsejere*" og kriterie 6 "*Små vandløb med begrænset naturmæssig værdi*". Den nederste del af Stagstrup Å er miljømålsat i statens vandområdeplan. Vandløbet er delvis omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Vandløbet afvander til Natura 2000-områdenr. 27, Hvidbjerg Å, Ove sø og Ørum Sø. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er oplyst i tabellen nedenfor (fra Natura 2000 Plan, Naturstyrelsen).

Thisted Kommune har ikke kendskab til at der findes habitatarter i Stagstrup Å, som kan påvirkes af nedklassificeringen. Endvidere lægger kommunen til grund for afgørelsen, at en ændring i klassificeringen af vandløbet ikke påvirker udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Klassificeringen flytter alene vedligeholdelsespligten fra det offentlige til bredejeren. Det må samtidig antages, at omfanget af fremtidigt vedligehold af vandløbet ikke ændres, da vandløbets vandføringsevne skal opretholdes, jf. lovens § 27.

Med baggrund i ovennævnte lægger Thisted Kommune til grund, at Stagstrup Å på strækningen fra begyndelsen i station 0 til udløbet i Snedsted Å i station 3.073, kan nedklassificeres.

Nedklassificeringen begrundes med, at der er tale om et rørlagt vandløb med ingen offentlige interesser, få lodsejere, ingen nævneværdig miljømæssig værdi, og at vandløbet primært tjener til afledning af vand fra private arealer.

Samlet set er der derfor ikke offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde, at vandløbet skal bibeholdes som offentligt.

I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtelse i vandløbet i 2023 i henhold til gældende regulativer og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet overdrages derfor til lodsejere den 1. januar 2024.

Der vil i forbindelse med nedklassificeringen være mulighed for at besigtige Stagstrup Å og komme med spørgsmål til vandløbsmyndigheden. Ønskes dette, bedes man skrive til vandlobteam@thisted.dk, helst inden 15. september 2023.

Lovhjemmel

Efter vandløbslovens § 10 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

Bestemmelser vedrørende omklassificering af vandløb fremgår af bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb. Efter § 3 i bekendtgørelsen kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger skal nedklassificeres til private vandløb, når

de vurderes primært at tjene private formål.

En afgørelse om nedklassificering skal ledsages af en dato, hvor vandløbet og dermed vedligeholdelsen overdrages til bredejerer, jf. § 3, stk. 4.

Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 5 skal vandløbet være vedligeholdt i overensstemmelse med regulativet for vandløbet på datoen for nedklassifikationen.

Ved en nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet vedligeholdelsen af private vandløb efter lovens § 35 påhviler bredejerne.

Efter lovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Partshøring

Ved partshøring i vinter/forår 2019 er der ikke kommet indsigelser fra lodsejere.

Partshøringen er sendt ud til de 15 lodsejere, der pr. 18. januar 2019 potentielt var berørt af nedklassificeringen.

Thisted Kommunes bemærkninger

Thisted Kommune har bestilt en opmåling af Stagstrup Å, for at få klarlagt hvorvidt den åbne del af vandløbet er i regulativmæssig stand. Opmålingen er foretaget af WSP Danmark A/S og har afstedkommet en opmålingsrapport (vedhæftet).

Thisted Kommune får lavet opmålinger af alle vandløb, der er udpeget til nedklassificering, med henblik på at vandløbene bliver overleveret i regulativmæssig stand.

Opmålingen har vist, at vandløbets øverste strækning ned til rørbroen i st. 532-541 m skal oprensnes for sandaflejringer. Desuden skal de øverste ca. 400 m af denne strækning ligeledes afgraves i bredden, så den tilpasses den regulativ fastlagte bundbredde og skråningsanlæg. Nedstrøms rørlægningen skal der foretages en mindre oprensning af aflejringer på en kort strækning på ca. 60 m.

Indløbsrøret til den lange rørlægning skal omlægges eller fjernes og det bør omvejes at fjerne den meget korte rørbro i st. 2.830-2.831 m

Opmålingen har derfor afstedkommet en fjernelse af det øverste indløbsrør samt oprensning de pågældende strækninger den 1. december 2020.

Thisted Kommune har ligeledes i april 2022 samt maj-juli 2023 fået spulet og foretaget TV-inspektion af den rørlagte del af vandløbet. Der er få forskudte samlinger, men intet der vurderes at tilbagestuve vand i grad der overordnet nedsætter vandføringsevnen i forhold til rørlægningens alder eller regulativets bestemmelser. Rørlægningen har typisk den tilstand man må forvente, af en rørlægning på 70+ år. Thisted Kommune har i uge 21-29, 2023, fået spulet mudder og sand på de resterende dele af den rørlagte strækning.

Hvad betyder nedklassificering for lodsejere langs rørlagte strækninger?

For lodsejere langs den rørlagte strækning, har nedklassificeringen kun betydning for lodsejerne ifm vedligehold, dvs. spuling, rodskæring og reparation af enkelte rør. Fornyelse (hel eller delvis) samt reguleringsarbejde *har altid* påhvilet lodsejere jf. regulativet (pkt. 11).

Klagevejledning

Thisted Kommunes afgørelse om nedklassificering af vandløbet, Stagstrup å, efter vandløbslovens § 10 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af den afgørelsen er rettet til, samt enhver der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Afgørelsen vil blive offentliggjort 3. august 2023.

Indsendelse af klage

En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på e-mail: mfkn@naevneneshus.dk.

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101 ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

Annoncering

Afgørelsen annonceres offentligt på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk.

Med venlig hilsen

Kristoffer Klitgaard Nielsen
Vandløbssagsbehandler

Bilag:

- Vejledning i vedligeholdelse af private vandløb
- Regulativ for Stagstrup Å, Snedsted Å og Hørsted Mosekanal, Thisted Kommune
- Opmålingsrapport

Afgørelsen er sendt til

- Bredejere
- Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen orienteres med kopi af afgørelsen jf. §4 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb.
- Interesseorganisationer